

V 9
7098

Q. 210. 30

7
Vg
7098

EX CONFESSIONIBUS
**MINISTE-
 RIORUM SA-
 XONICORUM,**
A. MDLVI. EDITIS
**EXCERPTA ANTI-SYNCRE-
 TISTICA**

Cum brevisimis Annotationibus,
SEBASTIANI EDZARDI,
 PROF. PUBL.

HAMBURGI, A. C. MDCC V.

INDEX EXCERPTORUM.

Ex Præfatione & Epistolis Joachimi WESTPHALI, pag. 1.

Ex Confessione MINISTERII MAGDEBURGENSIS, pag. 6

BREMENSIS, pag. 8.

HILDESHEMENSIS, pag. 12.

HAMBURGENSIS, pag. 17.

LUBECENSIS, pag. 20.

LUNEBURGENSIS, ib.

BRUNSWICENSIS, pag. 21.

HANNOVERENSIS, pag. 23.

WISMARIENSIS, pag. 24.

SWERINENSIS, ib.

HUSANI, pag. 25.

DITHMARIENSIS, pag. 26.

NORTHUSANI, ib.

Ex Epistolis quibusdam ad Westphalum Privatim Scriptis,
pag. 27.

J. N. D. N. J. C.

Cum Joachimus Westphalus, fidelissimus Athletæ JESUCHRISTI, Sacramentariorum fraudes egregiis præclarisq; scriptis detexisset, non acquievit Calvinus, sed fraudes adjecit fraudibus, secundamq; ut vocatur, defensionem suam Saxonici Ecclesiis inscripsit atq; dedicavit. Sperabat enim callidissimus Sacramentarii furoris Promachus, hac arte vel in ipsis Ecclesiarum nostrarum visceribus dissidia & contentiones excitari, vel, si ista spes eum frustraretur, simplicioribus saltem persuaderi posse, quod non prorsus irreconciliabile esset dogma Sacramentarium, de quo judicium Calvinus ad Ecclesias Saxonicas publico scripto deferre nequaquam veritus fuisset. Quandoquidem vero Westphalus optime accuratissimèq; perspiciebat, quorsum contra illa res spectaret, Ecclesiarum Saxonicarum judicia de Calvinii libro & controversia Sacramentaria expetiit, ac mense Novembri Anni MDLVI. Typographo junctim excudenda misit. Cum autem eximius & aureus plane libellus non in multorum manibus versetur, nonnulla, quæ in primis ad rem facere videntur, excerpere, & brevissimis Annotationibus illustrare constitui, ut tot Ecclesiarum piæ ac Verbo Dei omni ex parte consentientibus judiciis rubor incutiat Pseudo-Theologis nonnullis, qui hodie Calvinianis blandiuntur Doctoribus, & Divinam veritatem cum detestandis male Reformatorum hæresibus consociare annituntur. DEUS Ecclesiam veram conservet, omnesq; Calvinianorum & falorum fratrum machinationes potentissime profternat & evertat propter Christum. Amen.

Ex Præfatione Joachimi Westphali fol. A. p. 3.

Calvinus scriptum suum posterius dedicavit quasi re præclare gesta Ecclesiis Saxoniciæ, & verbis visus est causæ cognitionem ad eas deferre, prolixè etiam promissit, se recusare nolle, **QUAECUNQUE RECONCILIATIONIS RATIO OSTENDERETUR.**

Annotatio.

Nemo ergo miretur, hodiernos Reformatorum Doctores reconciliationis
A
studi-

studium fallacibus verbis præ se ferre. Imitantur enim hac in parte antesignanum suum Cabrinum, quem tantopere adhuc in pretio habent, ut ante annos non multos Calendarium Biographicum (Historischen Geschicht-Calendar) in honorem ejus Halle ediderint, ac magnificentissimis eum clogiis decorarint.

• Ex Epistola Westphali ad Superintendentes & Ministros
Ecclesiarum Saxonicarum fol. A. p. 8.

Joannes Calvinus, Primarius hoc tempore propugnator exsecrandi erroris Cingliani, a Sacramentariis totis viribus instaurati & dilatati post obitum beatæ memoriæ Viri Reverendi D. Lutheri, obtrufit Saxonice Ecclesiis librum quendam sub defensionis falso titulo: in quo scribere an insanire verius & furere dicendus sit, vobis & omnibus sanæ mentis judicandum permitto. Res non eget verbis, per se satis manifesta est: quanta sit virulentia, quam rabiola sævitia, quanta item conviciandi & calumniandi omnia libido. VIX usquam UMBRA aut vestigia aliqua Christianæ sive charitatis sive MODESTIÆ, sive candoris apparent. Versus & pene singula verba exquisite singulari studio ita perfudit veneno, ut tanquam venenata jacula fauciant, si inciderent in aliquem non præmunitum, ac aspectu ipso, ut aliquis Basiliscus, interimerent.

Pag. 12. Causam fremendi & debacchandi in me prætendit, quod Sacramentarios habeam pro Hæreticis & blasphemis: at vero viri illi præstantissimi, quos antea nominavi, de hæresi eos infumularunt, sicut testantur libri ab ipsis posteritati relictæ. Certe D. Lutherus ferio censuit habendos pro hæreticis: cur ergo in D. Lutherum non desæviit? cur non infanas & virulentas invectiones scripsit contra Vitum Theodorum & Crucigerum, cum adhuc essent superstitæ, si tam atrox scelus ego commisi, & a culei viperinæ linguæ in me sunt figendi, quia scapham scapham, Hæreticos Hæreticos esse dico? Si est hæresis, quod quisq; eligit, astruit, & obstinate contra verbum Dei & fidem Catholicam defendit, natum in officina humanæ sapientiæ, quid prohibet accusare & verbo Dei damnare de hæresi sapientulos, qui sua somnia & rationis placita anteponunt arcano mysterio nobis tradito a Filio Dei, & ab iis propugnandis quocunq; modo non desistunt? Quorsum attinet belligerari cum vocabulis, cum res ipsæ notatæ sub vocibus compentant in authores erroribus immerfos?

Anno

Annotationes.

- (1.) *Styli acerbiter in Calvini libro contra Westphalum agnovit quidem Petrus Martyr, sed tantum abest ut eam rejecerit, ut potius summopere approbaverit, dilaudaveritq.* Alterum inquit Epistola ad Calvinum d. 16. Febr. A. 1556. *Argentina data, accommodum libri tui est: Westphalum & similes ejus, qui sermonibus humanis & lenibus cicurari nequeunt, hoc excantationis genere ad sua latibula, e quibus emerferant, rursus esse compellendos. Conquerentur acrem & vehementem in scribendo te fuisse? rogabimus, cur Westphalus reluti Ceciashas nubes, hymbres, grandines, tonitrua & fulmina sibi ultro acquisiverit. Dolebunt, hujus pugnae tam cruentum fuisse conflictum? regeremus vicissim, non potuisse alia ratione Centauros & Cyclopas domari. Deplorabunt aliqui eorum nimis acerba, utq; alias dixerunt, scurrili dicacitate actum? respondebimus, non scurrarum petulantia, sed robustis argumentis & firmissimis rationibus Westphali gladiatoriae audaciae occursum esse. Ad summam, quid alii judicent, ipsi viderint: mihi, quod scripsisti, summopere placeat, ac vehementer probatur. Quoties nimirum sincerus fidelisq; Christi servus Divinam veritatem non vult Sacramentariis prodere, Cecias, Centaurus, Cyclops audit Sacramentariis, in quem nubes imbres grandines tonitrua & fulmina immitti oporteat. Quanta cumq; igitur in eum conjiciantur convitia scomatq; summopere tamen placent Sacramentariae haereses consortibus, & firmissimarum rationum titulo condecoranda videntur, quicquid etiam judicent alii. Cur vero Lutheranorum fraternitatem ambiunt, si eos pro Centauris & Cyclopibus habent?*
- (2.) *Hereticorum nomen egerrime semper tulerunt adversarii, cum tamen rem ipsam nunquam fugerent & vitarent. Sic Lutherus Cinglium sociosq; ejus in Colloquio Marburgensi indignissime affectos fuisse testatur, quod pro hereticis esset discedendum: vid. Epistola ad Jacobum Provest Confessioni Ecclesiarum Saxoniarum subiecta fol. T. p. 12. m.*

Ex eadem epistola Westphali fol. A. p. 13. 14. 15.

Etsi igitur non solum abneget Corporis & sanguinis Christi praesentiam & sumptionem in Eucharistiae Sacramento: dum protractus in lucem ex suis latebris, fatetur se in ea re dissentire cum D. Luthero & Saxonice Ecclesiis, & fideles in caelum ascendere jussisse, ut carne & sanguine Christi vescerentur: sed etiam tam Ecclesias nostras quam

doctrinam foede deformet ac damnet, quantum attinet ad hanc partem fidei, de qua nobis litem intendit: fucate tamen præferens vestitum ovium, venit ut amicus, venit ut Pastor bonus ad Ecclesias inferioris Saxonix & Germanix, haud dubie ea Religione & devotione, qua Lupiveniunt ad oves: dedicat his librum hostiliter insectantemet conspurcantem id, quod edoctæ Christi verbo & Spiritu profitentur ad salutem religiosâ fide: venit inquam fretus nimirum hac spe & confidentia, quia scit re explorata per suos speculatores latitare in his locis permixtos aliquot suæ farinae homines impense farentes Sacramentariis, & in omnes occasiones intentos, ut fores ubiq; Sacramentariis patefaciant. Ne jocus & ludus esse videatur, quod agit, obtestatur omnes probos Ministros Christi & synceros Dei cultores, ut quærendo remedio operam dent. **REMEDIUM QUÆRI VULT, ET NON AGNOSCIT MORBUM suum, MEDICOS ELDELES ODIT, PERSEQUITUR,** & repellit non aliter quam Phreneticus aliquis furiosus. Quærit sanio rem partem corporis lædere contagio, & prætexit studium inquirendi salutaria remedia, circumspicit, ubi ubi infligat vulnera, & tamen sollicitat de adhibendis emplastris: profitetur se amplecti alacriter velle, quæcunq; reconciliationis ratio oblata fuerit, & tamen pergit res exacerbatas exulcerare, offensam partem inhumaniter & crudeliter tractando gravius offendere. Certe si serio agere voluisset de sua reconciliatione, longe aliter rem instituisset, confessionem suam simpliciter propositam obtulisset dijudicandam, omisâ conviciandi rabie, quam Rhetorico colore sub severioris objurgationis prætextu oppalliat, licet nullam habeat idoneam causam vel minimam, cur me severius objurget propter defensionem communem mihi cum tota Dei Ecclesia. **Quis erit obsecro locus, QUÆ VIA AD RECONCILIATIONEM, NISI UT TURPITER PRÆVARICANTES, PRODITA VERITATE,** sacrilegam palinodiam canamus, & ambobus brachiis amplectamur damnatum dogma, ac supplices prostrati confiteamur, nos quandam injuriam fecisse Cinglii sodalibus, uterq; veniam deprecemur? Nullam aliam spem reconciliandi Calvinus relinquit, cum confidenter **VOBIS DENUNCIAT PERPETUUM BELLUM,** & nostræ doctrinæ hostem, dum vivit, futurum se esse minatur. Sic enim evestigio post mentionem remedii & reconciliationis intonat, sibi decretum esse, carnalem Christi præsentiam usq; ad extremum spiri-

spiritum oppugnare velle. Quid restat igitur, nisi ut nos ad sustinendam molem belli & hostilis oppugnationis parati simus, ac cincti gladio spiritus sternus in acie, nihil extimescentes formidabilem Gigantem Philistinorum constanter ingenue & clare edamq; nostram confessionem, & quisq; suo loco pro suo dono, oppugnatores acriter repellamus? Non est profecto obscura neq; ignota vestra Confessio, quid sentiat, quidve probetis aut improbetis in hac controversia, non subter modium posita lucerna vestrae doctrinae absconditur, sed in propatulo lucet, publicae vestrae conciones, item editae confessiones, praeterea sancta edicta Magistratus, promulgata contra Sacramentarios satis aperte testantur, quae sit vestra fides. Iterum tamen renovanda est & proferenda confessio, cum HOC TEMPORE INSIDIAE & VIOLENTIA SAEVA HOSTIUM GRASSANTIUM INOVILE CHRISTI, cum PERICULA ECCLESIAE, cum pro salute populi sollicitudo & zelus pro gloria Dei id deposcant, & in hac parte praecipue charitas fraterna declaranda nunc sit erga externos, ne patiamini falsissima illa suspicione, qua V. D. infamare conantur, induci, ut credant, VOS ULLO PACTO SUFFRAGARI, PATROCINARI, FAVERE, AUT CERTE NON VALDE RELUCTARI SACRAMENTARIIS, neq; providere, ne seducti pereant, pro quibus redimendis Filius Dei preciosum suum sanguinem impendit.

Annotationes.

- (1.) *Falsissime sibi persuadet Helmstadiensis Fabricius, Confid. Controv. cum Reform. pag. 510. Calvinum substantialem Corporis Christi praesentiam credidisse. Contrarium enim ex virulentis Calvini contra insignem hunc articulum libellis apertissime patet.*
- (2.) *Hodierni Reformatorum Doctores, non minus quam Calvinus, morbum suum agnoscere renuunt: illos etiam, qui ex verbo Dei salutarem medicinam commonstrant, repellentes ac persequentes. Frustra igitur pacis studium praeserunt, cum perpetuum bellum in animo meditentur.*
- (3.) *Non est, quod adversarii conquerantur, B. Westphalum debitae moderationis terminos egressum, dum Calvinum non aliter fideles medicos repellere scribit, quam Phroneticus aliquis furiosus. Etenim Reformatis solenne est, ut Lutheranos eo titulo condecorent: vid. ex gr. Jo. Henr. Alstedius Theol. Catech. p. 512. med.*
- (4.) *Qui Sacramentariis & Calvinianis ullo pacto suffragatur, patrocinator, faver,*

favet, aut certe non valde reluctatur, prodit veritatem, & vehementer injurius est in ovile Christi. Utinam id serio recogitaret Helmstadiensis Fabricius!

Ex Epistola III. Joach. Westphali, fol. 8. p. 3. fin.

Gloriatur Calvinus in fœdissimo suo scripto dedicato Ecclesiis Germaniæ, brevi præcipuos quosq; Doctores declaraturos data occasione, quam cupidi sint fovere concordiam cum Calvis Sacramentariis. Nobis contra in alteram partem prudenter utendum est oblata occasione, & declarandum, QUAM NOSTRI ABHORREANT ab istius sectæ societate & impia Concordia.

Annotatio.

Qui ergo a Pseudo-Henoticis Consiliis non abhorret, non est noster, nec Lutherani nomen amplius meretur.

Ex Confessione Ministrorum Ecclesiæ Magdeburgensis
fol. B. p. 7. f. & 8. in.

Judicamus igitur, omnes pios gravissimis caussis excitari & urgeri, ut non tantum preces, sed & sententias, scripta OMNEMQUE OPERAM & studium ad repellendas istas Sacramentariorum machinationes & errores conjungant.

Fol. B. p. 9. in. Dolendum sane est, communem causam a tam multis tanta veritatis jactura, & tantis Ecclesiæ Christi incommodis deferri, sed quo plures obticescunt, eo fortius pauci, bene de victoria a Domino danda sperantes, dimicare spiritualibus armis debent, ne veritas omni piorum patrocinio prorsus destituatur.

Fol. C. p. 15. f. Abhorreamus igitur a Theologia Sacramentaria in hac causa, quia non sapit ea, quæ Dei sunt, sed merum sensum carnis, quem quantis laudibus celebret Spiritus S. ubiq; in scriptura, ex VIII. Cap. ad Ro. patet. Item qui fide Sacramentarium sumit, reus fit Corporis & Sangvinis Domini.

Fol. H. p. 3. f. 4. in. DEO igitur jubente, ut loquamur ac vos refellamus, frustra inani terriculamento & putida ostentatione nobis oramolimini obstruere. Donec igitur vos scriptis tuemini sententiam a Scriptura Sacra alienam, tamdiu oportet vigiles Christi tous antilegontas elegchein.

Anno-

Annotationes.

- (1.) *Hiscæ etiam temporibus optandum ex animo est, ut universi pii preces omnemq. operam & studium ad Hæreticas molitiones repellendas conjungant.*
 (2.) *Non contemptim habendæ sunt controversiæ inter nostrates & Reformatos. Nam qui ex. gr. ad Sacramentum Cœnæ Calviniana fide accedit, indignus conviva est, & judicium sibi manducat & bibit.*

Ex Subscriptione Matthiæ Flacii Illyrici fol. H. p. 7. f.

Credo etiam omnes sibi judicium ac damnationem sumere, qui non credentes dilecto Dei Filio, cum tanta gravitate ac majestate assereranti, HOC EST Corpus meum, HIC EST Sangvis meus, aut ea contemptim eludentes, tantum panem quendam Symbolicum aut Typicum se sumere in Cœna Domini sentiunt: Eo quod non solum non dijudicent Corpus Domini, sed etiam plane nullum ibi esse, contra manifestam Christi asseverationem, statuunt ac contendunt.

Annotationes.

- (1.) *Scriptit hoc Flacius A. 1556. antequam in articulum de Peccato Originis impigeret. Nam Colloquium Vinariense habitum demum fuit Anno 1560. initio mensis Augusti. Inde igitur apud orthodoxos nihil de auctoritate hujus subscriptionis decedit, quippe quam ex ipsius Christi verbis luculentissime derivavit.*
 (2.) *Novimus, Flacium turbulenti ingenii subinde a Reformatis accusari. At multo pacatiori tranquilliorq. ingenio præditum fuisse oportet, quam Antonium Cortanum & alios quosdam Calvinianos, quorum sententia & desiderium erat, ut sepositâ controversia Religionis unanimiter conspiraretur ad arma, respondente semper Flacio: Ich bin ein Kriege-Mann von der Schrift / und nicht von dem Schwert; vid. Darmstadinorum special Widerlegung pag. 72. a. in.*

Ex testimonio Erasmi Sarcerii fol. H. p. 8. in.

Propriam Confessionem de controversia Cœnæ Domini jam non possum scribere, idq. propter imbecillitatem mei Corporis. Nihilominus libenter testor, me Sacramentariorum fœdas corruptelas, quibus Testamentum Domini violant & evertunt, ex animo odisse & EXSECRARI, ac refero me ad eas confutationes, quas in meis locis & aliis scriptis, Sacramentariorum opinionibus ac BLASPHEMIIS opposui.

Anno-

Annotatio.

Fædas & execrabilis blasphemarq; corruptelas, cum vera doctrina consociari est ἀδύνατον.

Ex Admonitione & Contestatione Concionatorum Bremerensium fol. I. p. 7. f. 8. in.

Quare nos contemptis imo & ANATHEMATIZATIS humanæ audaciæ versutiæq; glossulis, ipsi puro sinceroq; verbo Christi constantissime adhareamus, ac primum statuamus, Christum in sua institutione accipere & porrigere & edere jubere panem ac vinum: Deinde simul de eo affirmare, quod sit ejus Corpus & Sangvis. Et deniq; de fine ac usu Sacramenti istius docere, nempe eum esse, ut simul doceatur, credatur & percipiatur beneficium mortis, sacrificii, seu oblatis in crucis ara pro nobis Corporis ac Sangvinis Domini. Hanc perspicuam verborum Christi distinctionem si firmiter tenuerimus, nec Satanam nobis omnia in unum chaos seu cumulum confundere passi fuerimus, omnes istorum seductorum inanissimas glossulas contemnemus. At si nobis Satanam verba Filii Dei confundere glossareq; patiemur, ACTUM scilicet ILICO DE NOBIS ERIT. SICUT OLIM DE PRIMIS PARENTIBUS ACTUM FUIT, qui simplici perspicuoq; Dei verbo credere ac contenti esse, eiq; constantissime adharere noluerunt, sed Satanae suæq; Sapientiæ glossulas sunt sectati.

Fol. K. p. 1. med. R. D. Martinus vere in spiritu Eliæ venit, veram religionem restituit, & Anti Christum mundo patefecit, ac illustri veritate plane debellavit. Quapropter videndum nobis iterum atq; iterum est, ne cum per tantum Dei organum ad Christum reducti sumus, ejusq; veritatem accepimus, a nescio, quibus Pseudoapostolis, seductoribusq; iterum nos seduci ac decipi patiamur. Hæc jam dicere volumus, non studio gloriandi de præceptore tanto, sed perinde ab adversariis coacti, sicut & D. Paulus, qui semet ipsum prædicare, necesse tandem ob impudentiam Pseudoapostolorum habuit. Hunc enim tantum virum, paulo ante mortem impudentissime lacerarunt Sacramentarii, quem tamen paulo post, nempe XLVII. XLVIII. & XLIX. Anno, ex animo vivere optassent, ut POST EJUS SCUTUM LATITARE in tantis difficultatibus potuissent, sicut olim. Satis enim fœde tunc expalluerant, & obmutuerant.

Fol.

Annotationes.

- (1.) *Quam pestilens fuit primorum Parentum cum Satana Syncretismus, tam exitiosa etiam foret doctrina nostra cum Calviniana consociatio. Actum foret denobis, si Ecclesiasticam ejusmodi consociationem amplecteremur.*
- (2.) *Dum Bremenses AntiChristum a B. Luthero illustriveritate plane debellatum scribunt, quilibet facile intelligit, non hanc esse eorum mentem, quasi AntiChristum a B. Luthero fuerit extinctus atq; sublatus. Id sibi volunt optimi & veræ doctrina ac pietatis tenacissimi Viri, Lutherum Divino Verbo AntiChristum Romanum ita confutasse, ut plenam & sine exceptione victoriam obtineret, nec ab AntiChristi Romani Propugnatoribus quidquam solide regeri posset.*
- (3.) *Qui Auditores suos vel verbis vel scriptis ad Syncretismum adducere conantur, illi falso jactant, se Deum timere ac propriam auditorumq; suorum salutem curare.*

Ex Epistola Presbyterorum Ecclesiæ Bremensis,
fol. K. pag. 6.

Calvinus scripta sua Saxonice Ecclesiis dedicare non veretur, qua fronte, & animi fiducia, vel potius fraudulentia, calliditate, præsumptione & audacia, scire nequimus. Cum tamen non ignoret, Saxonice Ecclesias Sacramentariorum deliria per Dei gratiam hæctenus summe abhorruisse, & etiam nunc **UT SATANAE VENENUM** summo studio fugere & vitare.

Fol. K. pag. 11. med. Hæc quia sunt certa vera firma & Sacramentariis omnibusq; Sophistis irrefutabilia, Ergo merito, jure & tuto in eis stamus, acquiescimusq;. **NIHIL SOLIDI A SACRAMENTARIIS** hucusq; in medium adductum est, quo hæc refellere tentarent. Et postquam doctrina de Sacro Sancta Coena adeo solidis, firmis, & **IRREFUTABILIBUS** fundamentis innititur, omnes pii merito admirantur, cur a Sacramentariis repudietur & rejiciatur? Est enim **PERTINAX** furor, & extrema dementia, rem non posse justis rationibus refellere, & tamen eam suscipere nolle.

Annotationes.

- (1.) *Ut venenum admisceatur cibo, nemo cordatus Auctor erit. Qua fronte igitur Pseudo Theologi nonnulli falsam doctrinam, que Satana venenum est, cum sana doctrina consociari jubent?*

(2.) Ja

(2.) *Jam ea etate constitit in Ecclesia Dei, non infirmitate, sed pertinacia laborare Sacramentarios. Quis igitur nunc dubitet, an hodierni Calvinisani Doctores pertinaces adversarii veritatis sint, cum post tot annorum decursum adhuc in antiquis erroribus suis persistant.*

Ex Epistola Johannis Timanni, fol. L. pag. 7. med.

Præterea a nobis IN COETUM FRATRUM NUMQUAM RECIPIENDOS esse, omnino re diligenter præmeditata judicamus, NISI PRAECEDENTE ET PRAELUCENTE VERA POENITENTIA, ET PUBLICA REVOCATIONE ILLORUM, qui publicis scriptis & apertis concionibus Ecclesias turbarunt, conscientias concusserunt, defectionem pepererunt, & multorum scandalorum occasiones causas & argumenta infinitis ATHEIS hominibus obtulerunt.

Annotationes.

- (1.) *Joannes Timannus Amstredamus fuit Pastor Bremensis in Ecclesia Martiniana. Vehementer in eum ob Divinum pro veritate Zelum debacchati sunt Sacramentariorum Promachi. Petri Martyris insulsißima in optimum Virum investiva legi potest Epistolis Theologicis Locis Communibus annexis p. 769. b. m. Quo majori vero rabie Sacramentarii, eo majori etiam reverentia eum tanquam Patrem in Christo persecuti sunt pii cordatig, Viri. Dabo inquit Ex. gr. Henricus Buscoducensis Regie Majestatis Danicæ Concionator Aulicus Epistola ad Timannum A. 1554. 19. Augusti data, operam, ut, si quando meus in Christo Pater Amsterdamus propter Schvvermeros aut alias pias & honestas causas Bremæ (quod Deus tamen avertat,) locum non haberet, ut ad aliam se digniorem conditionem vocetur.*
- (2.) *Notissimum est, Reformatos Doctores, qui in Unione concilianda allaborant, pro dogmatibus Ecclesiæ suæ publicis scriptis propugnare. Cum igitur veræ & seriæ penitentiae indicia nulla præbeant, nec ad errorum suorum revocationem parati sint, in coetum fratrum nullo pacto recipi possunt.*
- (3.) *Verissime monet Amstredamus, Sacramentarios Atheis occasiones scandalorum obtulisse. Quando enim Athei manifestissima Christi de vera sua presentia Verba tot & tam impie detorsionibus in jocosum lusumq, converti videbant, deridenda Scripturæ & Christianæ religionis prætextu nanciſcebantur. Nec minus in Atheistica & Epicurea impietate obsfirmantur a Doctoribus Syncretisticis, a quibus Gratiam Dei, Meritum & Personam Christi Baptismum & S. Cœnam aliosq,*

aliosq; gravissimos religionis Christiane Articulos tam contemptim haberi vident.

Ex Confessione Pastorum & Ministrorum Ecclesiæ Bremensis fol. L. pag. 13.

Hæc est nostra sententia de substantia Cœnæ Dominicæ, quæ est simplex, ita etiam fidei Christianæ plane analogam esse judicamus, Sacramentariorum sententiam plane rejicientes & DIRIS DEVOVENTES. Quia Sacramentarii Christum Filium Dei mendacii arguunt, dum in Christi simplicibus verbis, & luce meridiana clarioribus Tropum urgent. Atq; ita panem verum Corpus Christi esse, vinum verum Christi sanguinem, ac per Ministerium distribui pane & vino, & ore carnali verum Corpus & Sanguinem edi ac bibi, ac tam ab indignis quam dignis sumi negant. Dicunt enim in his verbis Christi, Hoc est Corpus meum, Metonymicam esse locutionem, ubi Christus rei signatæ nomen signo attribuat. Atq; ita panem non verum, sed symbolicum Christi Corpus esse. Neq; per Ministrum pane distribui, sed per Spiritum Sanctum e coelo, ubi Christum juxta carnem & humanam naturam collocant in unoloco, vivificam quandam carnis illius in nos substantiam effundi. Acut capaces hujus communicationis sumus, in cœlum nos assurgere oportere, illucq; aspirare, ut inde se nobis communicet. Itaq; nos ore Sacramentum Corporis, fide vero & anima ipsum Christi Corpus nos percipere. VALEANT INFERIS PENITUS COMMENDATI cum tali tamq; maledicto & blasphemia scatente Tropo.

Annotatio.

Pessime ergo Syncretista nostri tam infernalem doctrinam Ecclesiastica & Sacra rolerantia dignam censent.

Ex Confessione Pastorum & Ministrorum Ecclesiæ Hildesheimensis fol. M. pag. 5. in.

Aversamur igitur & rejicimus, QUICQUID ECCLESIIIS NOSTRIS OFFERUNT SACRAMENTARII, & vera fide, qua debemus, amplectimur hanc veritatem Filii Dei redemptoris nostri, quam apertissimis verbis tradidit, & declaravit ipse, quam summa reverentia & pietate conservarunt fideles veritatis testes Apostoli pleni

pleni Spiritus Sancti, & literis mandatam retinendam reliquerunt posteritati.

Fol. M. pag. 8. 9. De promissione autem quis unquam piorum dubitaverit? Ipsa veritas promittit, quam mendacii arguere totus mundus, totumq; regnum Diaboli & tenebrarum prohibetur. Ego sum, inquit Christus, via veritas & vita. Item, quis arguet me de peccato? Si vera loquor vobis, cur mihi non creditis? Inquit autem veritas, Edite, hoc est Corpus meum, Bibite hic est Sanguis meus, Sanguis Novi Testamenti, seu (quod idem est) Testamentum in meo sanguine. Licet ratio hæc non comprehendat, oculus non videat, apprehendit tamen, & videt fides expectatio rerum non apparentium. Si quis hæc tanta mysteria ratione metiri volet, nihilo plus egerit, quam ut cum ratione infaniat. Ipse dixit, & facta sunt, ipse mandavit, & creata sunt. Apud Deum non est impossibile omne verbum. Promisit Deus FILIUM SUUM IN CARNEM VENTURUM, EX VIRGINE NASCITURUM, QUOD LONGE MAIUS EST, QUAM INCARNATAM CARNEM ET SANGVINEM SUUM IN PANE ET VINO DARE. Præstitit, quod promisit a mortuis se resurrecturum Filius Dei, quod erat rationi incredibile, præstitit, quod promisit is, in cujus ore dolus non est inventus. Eadem virtute potest omnia facere, quæ pollicetur.

Fol. M. pag. 13. Nunc nova iterum exoritur blasphemia, ex summa cæcitate Sacramentariorum. Facile autem depræhenduntur & errores execrandi Zvinglianæ sectæ, quæ etsi horrendis idololatriis & illusionibus regni Papistici in hac controversia contraria esse videatur, UNIVERSAM tamen SACRAMENTI VIM abnegat.

Fol. N. pag. 2. f. Valet collectio in humanis, Enoch, Elias sunt in cælo, Ergo non sunt in hac terrena vita. Franciscus est in inferno, Ergo non in cælo. Cæsar est in Hispania, Ergo non in Germania. Sed de eo similiter argumentari, cui data est potestas in cælo & in terra, cui Pater tradidit regnum, JUDAICÆ IMPIETATIS & cœcitatibus est.

Fol. N. pag. 3. f. Nullus JUDÆORUM, nullus ETHNICORUM hominum Christum majore ignominia afficere, MAIESTATEMQUE DIVINAM lædere potest, ac isti homines facundissimi faciunt, qui tot jam annis sibi vixerunt, apertæ veritati præsentis Christi in Eucharistia restiterunt, sub prætextu pietatis veræq; Reli-

gionis propagandæ stultam Christi & Apostolorum prædicationem cum Sacramentis Sardonio risu despexerunt, petulantissimis verbis infectati sunt, imperito miseroq; vulgo contemptissima reddiderunt, vera & necessaria CONSOLATIONE, præsentissimoq; remedio adversus angustias animi, gentem illam perfide ORBAVERUNT, contra veram Ecclesiam cristas erexerunt, illustratam Spiritu Dei, purgatam ab erroribus AntiChristi, nulla labe perverfæ doctrinæ contaminatam, eamq; semper contristarunt, & hodie perturbant, commendantes nobis sua fœda ulcera, criminantes sanitatem corporis suam scabiem & turpissimam vitam prædicat, pudicas virgines, & honestas matronas vituperat. Et adhuc quasi valde magnifici & metuendi heroes volunt haberi, qui in genere humano tolerandi non erant, aut certe ad extremos Indos, vel etiam Scythas & Gethas relegandi. SI ita loqui de Deo humiliato propter nostram salutem licet, si ita conculcare lotioq; aspergere Sacramenta fas est, si ita adversus Ecclesiam debacchari, in veros piosq; Ecclesiæ Doctores favire laus & eloquentia est, PERIIT NOBIS CHRISTUS, PERIIT SAPIENTIA SALUS ET VITA NOSTRA, PERIIT MINISTERIUM VERBI ET SACRAMENTORUM, VANA EST FIDES, quæ jam ratione non verbo Dei regenda sit, PERIIT SPES FUTURÆ RESURRECTIONIS, quæ æq; minus ratione compræhenditur. Qualis isthæc agnitio Dei est? quæ reverentia verbi Divini? quæ pietas & religio? quæ voluptas? omnia, quæ Christi sunt, ex alto despiciere, molestissimis verbis infectari, calumniosa interpretatione pervertere. Parturit, proh dolor, hæc ultima fex mundi tam dira Ecclesiæ prodigia, ac pestes humani generis, quæ contempto Deo, quidvis in Ecclesia Christi comminisciant, & somnia sua maximo cum discrimine miserorum hominum tueri, Filioq; æterni Patris sese antepone.

Fol. N. pag. 13. 14. Stulta ratio in rebus divinis reprimenda est, captivatenenda livida meretrix, vana disputatrix, quæ stridulo voce semper & ubiq; obloquitur narranti Deo, efferens se supra Deum, contendens cum ipso forma sapientiæ. Quid per Deum immortalem ipsi probatur revelatum divinitus? Nihil profus. Dic Deum condidisse cælum & terram ex nihilo, & singulari providentia sustentare eadem. Ipsa negat obmurmurans, Ex nihilo nihil fit, fata casusq;

susq; regunt orbem. Dic Deum esse genitorem æterni Filii. Res-
 pondeat ipsa, nihil absurdus. Dic in Deo esse tres distinctas Personas,
 Patrem, Filium, & Spiritum Sanctum. Ipsa fremit, contraq; into-
 nat: confundi totam Arithmeticam. Dic Deum esse natum infan-
 tem, verum Deum & Hominem, dic natum ex semine muliebri tan-
 tum. Furore correpta, ardentibus luminibus te intuens, stygias ti-
 bi pestes imprecabitur, existimans illudi se, quæ rem longe melius
 intelligat. Hæc usu magis comperta sunt, quam verbis dici possunt,
 si consideraverimus naturam totius humani generis, & nostram ipsius
 mentem examinaverimus. Hæc furia obblaterat Deo etiam in hac re
 omnium amplissima, negans penitus vera esse, quæ affirmat, ordi-
 nat, mandat, promittit, & servat Filius Dei. Hanc igitur superbam
 & cæcam bestiam in consilium Dei adhibebimus? Imo constringe-
 mus, **ET EXCLUDEMUS E COETU FILIORUM DEI** perturbatri-
 cem omnis veri, conviciatricem omnium revelationum Divinarum,
 foliq; Deo sapienti & iusto, & vera narranti fidem habebimus, quod
 qui nobiscum non faciunt, sed audiunt dictis furix suæ, **NULLIS
 NON ERRORIBUS** implicabuntur, & cum scrutatrice **DIVINÆ
 MAIESTATIS** peribunt.

Fol. O. pag. 9. f. p. 10. & 11. Ostendimus Reverendi viri fratres, qua
 potuimus simplicitate, & brevitate, quid de re omnium gravissima,
 spectante ad totius Ecclesiæ salutem, & pacem publicam, sentiamus
 credamus & doceamus, quidq; nobiscum **UNANIMI CONSENSU
 CREDANT ECCLESIAE NOSTRÆ, ET VICINÆ**, ex quibus vi-
 dere licet, quo animo feramus importunitatem & audaciam Sacra-
 mentariorum, quorum jam caput videri vult Calvinus. Neq; nos
 leves causæ movent, **NEQUE ULLA PRIVATA ODIS ACCEN-
 DUNT**, neq; ulli alii affectus carnis rapiunt ad dissentiendum,
 sed ipsa veritas Divina, necessaria Ecclesiæ, gloriæ Dei, salutem publi-
 cæ, nos admonet officii nostri, ut dolentes dissentire ab iis cogamur,
 quos videmus ratione tantum, non veris Scripturæ testimo-
 niis niti. Si quos igitur neq; Sacra Christi institutio, neq; manda-
 tum, neq; promissio summi fœderis & conjunctionis Filii Dei, neq;
 Apostolorum doctrina, neq; suffragia, & exempla Ecclesiæ tot se-
 culorum inde usq; ab Apostolis, neq; veterum scriptorum testimo-
 nia, neq; confessio & fides præsentis Ecclesiæ illustrata & purgata
 veritate Evangelii, fugatis AntiChristi tenebris, neq; necessitas,
 neq;

neq; utilitas, & aeterna salus movent, ILLOS PLANE INDURATOS, & praestigiis Dæmonum fascinosos judicamus. Cum autem his omnibus aperti hostes Sacramenti Cœnæ Dominicæ nihil flecti videantur, sed omnia calumniis deformant, intraq; fines sui regni, quod possidere sibi videntur, manere nequeant, sed exeuntes non vocati, Saxonicas Ecclesias suo contagio PESTIFEROQUE VENENO inficere strenue dent operam, fatemur ingenue & libere, nos ipsorum invidiosum dogma nequaquam probare, nec unquam probaturos aut accepturos esse. Imo relegamus induratam istam & sibi soli placentem hæresin ultra omnes alpes & terminos humanæ naturæ. Et quia pergunt pacificis Ecclesiis molesti esse, calumniosis & famosis scriptis, nostrisq; aris bellum indicere, donec illorum CONDEMNATAM DUDUM PERVERSITATEM dogmatis approbemus, illos quidem PRO PERTINACIBUS HÆRÉTICIS & impostoribus habendos esse plane censemus, DONEC suum inventeratum & perniciosum errorem deposuerint, palamq; revocerint. Interea dolemus illorum vicem, & nec ipsis scriptoribus, nec aliis in Ecclesia docentibus, nec genti Helvetiorum optamus tam ignominiosam perverfi documenti maculam, verisq; gemitibus precamur Deum Patrem, UT CONVERTANTUR AD POENITENTIAM VERAM, & obedientiam traditi verbi a Filio Dei, qui est aeterna veritas, sapientia & vita, cui laus & gloria in secula, Amen. Idem regat & defendat universam Ecclesiam suam in sana doctrina, uno spiritu & fide, reprimat Satanam cum omnibus machinationibus suis impiis, & vos Fratres dilectissimos diu conservet incolumes, in spiritu fide patientia fortes, ad gloriam verbi, & nominis sui, ad vestram, & piorum aeternam salutem.

Annotationes.

- (1.) *Ultimam ex hac mascula Hildeshemensium Confessione, cum qua vicinas etiam Ecclesias facere testantur, disceret Helmstadiensis Fabricius, Calviniana dogmata primis Christianæ religionis principiis e diametro repugnare!*
- (2.) *Contra Terministas observamus, etiam PLANE INDURATIS Divinæ gratiæ fores adhuc patere. Expresse enim Hildeshemenses plane induratis & praestigiis Dæmonum fascinatiis veris apprecantur gemitibus, ut ad veram poenitentiam convertantur.*

Ex

Ex Confessione Ministrorum Hamburgensis Ecclesiæ

fol. O. p. 13.

Ecclesia nostra Dominum Joachimum Westphalum, Pastorem fidelem & bene meritum amat & veneratur propter magnam ejus eruditionem, propter eximiam fidem, quam sicut fidelem Pastorem decet, cum magna vigilantia & constantia, ac cum indefesso studio præstat Ecclesiæ in suo ministerio, & propter insignem integritatem vitæ, qua Deum in cœlis glorificat, & Calvinum cum suis mendaciis pudefacit.

Fol. O. pag. 14. Nos itaque gratias agamus Domino, quando aut nos aut Fratres nostri similes criminationes propter Christi nomen audiunt. Illud rogo ut quicumque Calvini criminationes contra nostrum Fratrem legit, secum apud animum cogitet, Calvinum non litigare cum nostro Fratre de vita ac moribus, sed litem esse de veritate Domini Jesu Christi in verbis Cœnæ suæ. Qui hoc cogitat, ille facile videt, quo animo ac corde istas criminationes evomuerit Calvinus, facile videt, quantum fidei illis sit tribuendum, facile videt, quod pertineant ad dictum Christi: Beati estis, cum maledixerint vobis homines, & persecuti vos fuerint, & dixerint omne malum adversus vos, mentientes propter me. Gaudete & exultate, quoniam merces vestra copiosa est in cœlis, sic enim persecuti sunt Prophetas, qui fuerunt ante vos. Non volo prolixè prædicare dona Dei in Fratre nostro Westphalo, ne videamur hominis maledici criminationes magni facere. Ecclesia audit ipsius conciones, videt ipsius conversationem, legit ipsius scripta: Ea locuples testis est contra Calvini mendacia.

Fol. O. pag. 15. in Aperte enim & ingenue profiteor, quod Calvinum cum omnibus suis consortibus, cum Anabaptistis, cum Stencfeldio, & si qui alii sunt contemptores & blasphematores Sacramentorum Christi, perfecto zelo odimus, & Ecclesiam monemus, ut sibi ab ipsis & libris eorum caveat, juxta præceptum Christi, cavete a falsis Prophetis, qui veniunt advos in vestimentis ovium, intus autem sunt lupi rapaces.

Pag. 16. 17. Alius interpretationes, nempe CINGLIANORUM, Anabaptistarum & Stencfeldii, quæ non sunt consonæ fidei, & non retinent sed mutant & corrumpunt verbum Christi, non recipiunt,

C

pinus,

pimus, sed constanter repudiamus & damnamus. Et qui illas interpretationes ad nos afferunt, DE ILLIS non dubitamus scribere Apostolum, SICUT DE ALIIS HAERETICIS. Omnis qui recedit, & non permanet in doctrina Christi, Deum non habet. Siquis venit ad vos & hanc doctrinam non adfert, nolite eum recipere in domum, nec cave ei dixeritis. Qui enim dixerit ei ave, communicat operibus ejus malignis. Ecce praedixi vobis, ut in die Domini non confundamini. Rogo Lectorem, ut huic testimonio de integritate & innocentia venerabilis Domini M. Joachimi Westphali, Pastoris Ecclesiae nostrae, & de nostra cum ipso consensione, in doctrina de Sacramento, & omnibus aliis doctrinae Christianae partibus fidem adhibeat. Nemo credat mendacibus calumniis Calvinii, nec sinat se illa insidiosa dedicatione decipi, ut putet nos cum obdurato defensore manifestorum errorum non tantum de Cæna Christi, sed etiam aliorum, amicitiam colere. Dominus noster Jesus Christus pro nobis oravit, ut sanctificemur & servemur in veritate sermonis Divini. Cum hac PRECATIONE NOSTRI PONTIFICIS etiam nostra vota & preces conjugamus. HÆC PRECATIO PUDEFECIT OMNES HAERETICOS, ET PUDEFACIET NUNC QUOQUE Calvinum cum suis consortibus Cinglianis, Anabaptistis, Stenckfeldio & omnibus Haereticis, qui respicere & Domino gloriam veritatis dare nollunt.

Annotationes.

- (1.) Non est, quod miretur Lector, in hac Confessione Ministrorum Ecclesiae Hamburgensis, (quam DEUS ad extremum usque diem sartam & incolumem conservet, & contra omnes Socinianorum, Pontificiorum, Calvinianorum, Pietistarum, ceterorumque veritatis hostium apertos clandestinosque insultus evocatur) sermonem subinde singulari numero conformari. Etenim Confessionem conscripsit Paulus ab Eitzen Ecclesiae Hamburgensis Superintendens, reliquis Ecclesiae Ministris approbantibus, nominaque sua ordine subscribentibus.
- (2) Elogium Westphali de industria adduximus propter acerbissimas Calvinianorum Scriptorum invectivas, quibus optimum & doctrina ac vita sanctitate spectatissimum Virum adoriri consueverunt. Etenim Canem appellare solent, propterea quod Sacramentarios lupos ab ovili Christi voce & calamo amoverit, propudiosum circumferentes versiculum,
- Westphale cum nequeas famam lacerare Philippi,
Latratu ostendis, te tamen esse Canem.*

Videa-

Videatur *Job. Lampadius Theologiae apud Bremenses Professor Mellificio suo historico P. 3. p. 345. a. m. & conferatur B. Joannes Dictericus Refut. Calumn. Lamp. pag. 84. init.*

(3.) *Non sunt Evangelicis formidanda Calvinianorum vel Syncretisticorum doctorum mine ac machinationes. Adest Ecclesis nostris PRECATIO DOMINI NOSTRI JESU CHRISTI pro nobis. Hæc precatio sicut omnes Hæreticos in hunc usque diem pudefecit, ita & in posterum universas Calvinistici & Syncretistici Satana molitiones pudefaciet. Collocemus modo fiduciam in Domino nostro. Eventus ostendet, omnem adversariorum vim, dolos, insidias fore instar stipule ante faciem venti.*

Ex Epistola Jo. Bodekeri, Eccles. Hamburg. fol. P. p. 5.

Sacramentariorum blasphemiæ & in te, & negotium, quod pie bonaque conscientia adversus eos agis, Ecclesiæ Dei perfectissimæ sunt, quibus SI VEL NUTU LEVISSIMO, VEL SALTEM SILENTIO locum apud nos relinqueremus, non ipsis meliores, sed deteriores, AGNITÆVERITATIS, atque innocentia tuæ & integritatis PRODITORES merito habendi essemus. Quod itaque Ecclesiæ Dei utile atque necessarium, & suo officio dignum est, agunt, qui hoc tempore confessiones & testimonia sua consentientia Diabolicis Sacramentariorum hæresibus calumniis & insidiis ingenue opponunt, & eorum AUTHORIS DIABOLI conatus quibuscunque modis confundunt & remorantur. Ea enim est negotii hujus Sacramentarii ratio, ut alloprofallon esse, aut tergiversari & musitare nemini sit integrum, nec quisquam, quod silentio vel tergiversationi pie & honeste prætexat, habeat, & hoc modo se gerentes attente cavendi sint.

Annotatio.

Nemo existimet, acerbius locutum Bodekerum, dum diabolum Sacramentariorum Auctorem dixit. Nec ullo pacto moderatio a Philippo Nicolai aliisque meritisimis Theologis leditur, quando Diabolum Calvinianorum Deum esse scribunt. Non enim id faciunt injuriandi animo, sed ex officio Christianæ caritatis, ut & illi, qui nondum seducti sunt, a tam horrenda doctrina sibi caveant, & qui seduci se jam passi sunt, tam impias & pestilentes hypotheses abjiciant. Reñe in Compendio Bernensi pag. 613. m. contra Pontificios urgetur, Papam dici Anti Christum, non animo conviciandi, sed tantum ut conscientiarum sensus exprimatur, & causa secessionis ab illius communiõne in

timore Domini reddatur. *Sic etiam nulla veri specie nostrates injuriarum postulari possunt, ubi Calvinianam doctrinam eo tendere admovent, ut Diabolus colatur pro Deo: cum illud non conviciandi animo faciunt, sed hoc scopo, ut Calviniani dogmatum suorum impietatem agnoscant. Quid? quod Richardus Baxterus ipse proficetur, Calvinianam doctrinam de prædeterminatione Physica ad peccatum representare Deum sub forma Diaboli. Tandem inquit, temperare mihi non possum, quin detester doctrinam, quæ illud in Deo occultat, quod est amabilissimum, & contra eum SUB FORMA DIABOLI, ut odiosus nobis fiat, representat. Est hoc horribilis blasphemia, PURUS ATHEISMUS & EXTINGCTIO TOTIUS RELIGIONIS --- Nam ut adhuc semel dicam, præ tendit hæc doctrina Deum esse causam principalem & totalem omnium peccatorum, & omnium penarum, quas Diaboli & homines in inferno aut in terris sustinent, per suam prædeterminationem & præmotionem physicam, immediatam, efficacem, irresistibilem & inevitabilem. CEQUIEST LA PROPRE FORME DU DEMON, quæ vera forma est Diaboli: allegante Abrahamo Hinckelmanno in Theologia Jobi Evangelica pagina 41. med.*

Ex Confessione Ecclesiæ Lubecensis fol. Q. p. 7.

Sacramentariorum error profecto non secus ac longe lateque serpens LETHALIS ET IMMEDICABILIS ANIMORUM PESTIS suo veneno & contagio inficit, quas semel nacta est piorum mentes, easque dat INEXITIUM SEMPITERNUM. Nam primum in errorem profundum & caliginem extreme abstrusam miseræ Christi oves a veris stabulis, & justis verbi Divini seminibus abductas secum inducit, unde nunquam emergere possint, efficitque ut sapientia propria vel potius rationis studio depravati, nihil effutiant, nihil scribant, aut loquantur, cum de Sacramento Altaris negotium faciunt, quam blasphemias Dei, & multa horrenda evomant, in Sacrum de Cœna Christi institutum, quæ nobis verecunde effari non licet, sicut testantur illorum scripta, quæ multorum & oculis & manibus passim evolvuntur.

Annotatio.

Qui ergo Calvinianorum errores salvum fidei fundamentum relinquere disputant, immedicabilem animorum pestem excusant, que homines dat in sempiternum exitium.

Ex Confessione Ecclesiæ Lüneburgensis fol. Q. p. 13. 14.

Sedulo clementissimum Deum rogamus, ut hanc sententiam, quod

quod scilicet in Sacramento Eucharistia vere & substantialiter, sive corporaliter Corpus & Sanguis Christi, & non spiritualiter vel mystice, vel quocunque alio modo Tropologice tantum credentibus in ipsum exhibeatur, ad peccatorum omnium remissionem & aeternam salutem consequendam, & ad memoriam Christi recolendam in nobis confirmet, atque obsignet, detque, **UT NUNQUAM** vel cum Calvino, summo hoc tempore Sacramentarii negotii propugnatore, vel cum Svencfeldio impudentissimo ac rabiosissimo verbi Dei oppugnatore, vel cum quocunque alio similes errores atque furores defendente, donec in impiis suis ac venenosis opinionibus perseveraverint, conveniamus: Sed potius, ut cum Christi Apostolorumque Ejus simplicissimis verbis, Orthodoxorum item Patrum & Doctorum veterum & Neotericorum ac præcipue reverendi piæ memoriæ viri Dei D. Martini Lutheri, qui in brevissima de Sacramento Altaris confessione aperte testatur, inquit, se malle pati, ut vel **CENTIES DISCERPERETUR, ET COMBURERETUR**, quam ut in Sacramentariorum ac in similibus etiam phanaticorum hominum sententiam pedibus esset iturus, dextra vera & pia de hoc articulo sententia consentiamus.

Annotatio.

Oleum igitur & operam perdunt omnes, qui in Unione cum Calvinianis concilianda allaborant, quandoquidem recentissimi Pseudo-Reformatorum Doctores palam protestantur, se pristinis suis dogmatibus nuntium missuros non esse.

Ex Confessione Ministrorum Ecclesiæ Brunsvicensis

fol. Q. p. 15. 16.

Nostros gemitus cum tuis suspiriis conjunximus, ardenti pectore orantes Deum aeternum Patrem Liberatoris nostri Jesu Christi, ut omnium suorum adversariorum **FURORES** reprimat, quibus Ecclesiam Filii Dei horribiliter lacerant, & majores quotidie turbas nobis excitant. Hactenus certe nihil intentatum reliquit **SATAN**, sed variis ac multis modis remaggressus est, ut **SACRAMENTARIORUM SUORUM CATERVAM** in hunc coetum nostrum vere credentem Evangelio subintroduceret, & ita Zizania sua superfeminaret puritati doctrinæ, quæ nobis his temporibus novissimis, Dei beneficio, per reverendum virum D. Doctorem Martinum Luherum iterum est restituta. Hunc conatum ipsius posteaquam depræhendimus, cœpimus juxta vocationem cogitare, qua ratione temerariis illis depravatoribus Cœnæ Dominicæ viam ad nostros obstrueremus. Edita est igitur

confessio nostra in re Sacramentaria, quam Lutherus piæ memoriæ & legit, & suo calculo tanquam verbis Christi consentientem approbavit. Et quidem satis luculenter in ea exposuimus mentem nostram, ac ostendimus, nos nihil minus quam cum illis sentire, qui ÆTERNI NUMINIS IRAM OBLITI, testamentum ipsius violare immani audacia & inaudita præsumptione non vererentur. In ea confessione hactenus perstitimus contra Satanæ conatus, quos Divina clementia tanquam nebulas sole adveniente discussit, & omnes fecit irritos.

Annotationes.

- (1.) *Hodie iterum nihil intentatum relinquit Satanæ, ut in vicinia Brunsvicensis Ecclesiæ Zizania seriat per Helmstadiensem Fabricium, qui iram æterni Numinis prohdolor oblitus Sacramentarias Divini Testamenti violationes excusare, palliare, & cum religione nostra conciliare annitur. Irritos vero etiam hos Satanæ conatus faciat DIVINA CLEMENTIA!*
- (2) *Una cum Morlino Confessione huic etiam subscripsit Martinus CHEMNTTIUS. Non possum tamen quin adjiciam alium B. Viri locum, quibus itidem pestilens illud religionis nostræ cum Calviniano conciliandæ studium rejicit. Cumque inquit doctissimus mansuetissimusque Vir, multorum jam annorum usu didicerim, adversarios Zvinglianos mendacium posuisse spem suam, & pertinaciter ac obstinate contra veritatis stimulum calcitrare, omnem de ipsis præsertim dogmatistis jam dudum justissimo Dei judicio inductis, ad sanitatem revocandis spem abiicio: & proinde meam Ecclesiam, cui Dominus me præfecit, oratque obtestor, & Dei loco etiam hortor ac moneo, ut juxta D. Pauli præceptum Tit. III. v. 10. HÆRETICOS HOSCE HOMINES, NON SEMEL SED MILLIES, NON AB HOMINIBUS TANTUM, SED AB IP SO ETIAM DEO MULTIS TRAGICIS DOGMATISTARUM EXEMPLIS ADMONITOS, tanquam subverfos & proprio judicio damnatos, devitent, & a venenatis ipsorum libris, autoritate pii magistratus sui prohibitis caveant atque abstineant. Quod postremum consilium animo optimo atque paterno profectum, si aliæ quoque Ecclesiæ & magistratus sequantur, & Zvinglianos dogmatistas, tanquam cornupetas bestias, & homines in majestatem Filii Dei blasphemios, a suis finibus arceant, absque omni dubio Ecclesias & Scholas atque Respublicas, de quibus turbandis isti homines dies noctesque cogitant, perpetuo bene constitutas atque florentes habebunt. Videbitur forte quibusdam, præcipue politici-*

cis

cis viris, hoc meum confilium aliquanto durius, & a solita moderatione mea, cui per omnem vitam studui, alienius; sed coram ipso Domino testor, adversarios Zvvinglianos nunc eo processisse audaciae atque blasphemiae, ut nisi pii Magistratus auctoritate reprimantur, secta illa (quod Philippus Melanchthon in libello de sententiis veterum patrum vaticinatus est) tristissimam toti Germaniae ruinam allatura, & tandem Turcicam Mahumeticam impietatem attractura sit. Quod ut ipse Filius Dei, cujus majestatem Zvvingliani superbe conculcant, glorioso suo adventu impediatur, & ab INSI-DIOSIS CONCILIATIONUM TECHNIS, quas dogmatistae venenissimi disseminandi gratia passim instituunt, Ecclesiam suam conservet, toto pectore ipsum oro atque obtestor: Brunsvigæ Anno 1584 Calend. Septemb. *videantur Fundamenta SS. Cœnæ pag. 121. col. 1. f. 5. col. 2.*

Ex Confessione Ministrorum Ecclesiæ Hannoverensis
fol. R. p. 1. 2.

Quam odiosa perversitate, virclarissime doctissimeque, Satan virulentus hostis grassetur adversus eos, qui Cœnæ Dominicæ institutionem salvam & incorruptam retinere student, & verborum ejus unicam veram & genuinam sententiam defendunt, non solum ex literis tuis, quas VII. iduum Octobris accepi a Magistro Walthero Hocker, verum etiam ex adversariorum libris satis superque (prohdolor) cognovi. Auditum horrendum est, hanc tam sanctissimam & consolatione plenissimam institutionem, & testamentum Salvatoris nostri, quod hominis & quidem viduæ Mulieris testamento vix quisquam facere ausit, ita prorsus Diabolice prophanari, blasphemari, & extreme conspurcariac damnari. Attamen precor æternum Patrem Domini nostri Jesu Christi, si qui sint inter ipsos errore præoccupati, ut eos in veritatis viam reducere dignetur. Oro item ardentibus votis Dominum nostrum Jesum Christum, institutorem hujus Sacrosancti mysterii, ut me cum Symmystis & Ecclesia fidei nostræ commissa, omnibusque recte de hac Christi institutione sentientibus & credentibus ab illis EXSECRANDIS SACRAMENTARIORUM BLASPHEMIIS conservet immunem.

Fol. R. pag. 4. m. Veni veni ô Domine Jesu Christe, veni ad judicandum orbem, ut vindices sanctum nomen Tuum ab his PLUS-QUAM Diabolicis blasphemiiis.

1770-

Annotatio.

In singulari numero loquitur Bartholomæus Wolffhart Superintendentens, qui Confessionem hanc chartæ mandavit. Interim publica fuit totius Ministerii Hannoverani Confessio, prout ex Symmistarum subscriptionibus apparet.

Ex Confessione Ministrorum Ecclesiæ Wismariensis.

Fol. R. p. 6. DAMNAMUS hæresin istam tam veterum quam novorum Berengarianorum, qui e cœna substantiam & præsentiam Corporis & Sanguinis Christi auferunt, & eos omnes, qui corpus vel pro Divinitate, vel pro fide, vel pro Ecclesia exponunt, vel aliis Tropis ac Figuris atque imposturis ludunt, & clara Christi verba adulterant ac corrumpunt, & sumptionem veri Corporis & Sanguinis Christi in Sacramento Eucharistiæ abnegant. Et hanc nostram Confessionem hoc nomine etiam publicamus libentius, ut honorem atque exultationem famigeratæ urbis nostræ tucamur: Nam ut in multis aliis locis principio, cum Sacramentarii exorti errorem suum publicis scriptis disseminassent, multi errore illo ob judicii inopiam sunt infecti: sic & in urbe nostra Monachi duo Philosophicis istis rationi humanæ allubentibus & blandientibus Berengarianorum ratiunculis in devia abducti, errorem istum publice quidem proconcione ausi sunt profiteri: Sed eum admoniti & convicti doceri nollent, nec errorem agnoscere sustinerent, publico docendi munere moti & abdicati sunt. Nec ab eo tempore publicitus hunc errorem quisquam apud nos est professus. Sed AB OMNIBUS PIIS verbi ministris confutatus repudiatus expulsus & DAMNATUS.

Annotatio.

Abfit, ut damnatarum hæresium Promachi in Ecclesiasticam Unionem & sacere fraternitatis jura suscipiantur!

Ex Confessione Ministrorum Ecclesiæ Sverinensis,

fol. R. p. 9. in.

Hanc doctrinam in orientali Frisia, cum D. Guilielmo Antvverpiano, & paucis aliis (major enim pars erant Sacramentarii & Anabaptistæ) ad triennium etiam CUM PERICULO VITÆ CONTRA SACRAMENTARIOS SANGUINARIOS defendi. Adhæc JUSTUM DEI JUDICIUM contra Rhodium tum temporis antesignanum Sacramentarium, & sui erroris affeclas vidi. Rhodius enim cum jussu Comitis pararet abitum, ilico collapsus interiit. Quidam attoniti cum sanguine & horrendo boatu evomuerunt animam. Hujusmodi exemplis
Deus

Deus declaravit, **QUAM DETESTETUR** Sacramentariorum per-
verſam doctrinam.

Annotationes.

- (1.) *En fraternum Sacramentariorum in Lutheranos amorem, qui in eo conſiſtit, ut periculum vite iis creent, Sanguinemque eorum ſciant!*
- (2.) *De miſerabili Rhodii hujus interitu mentionem quoque injicit Erasmus Alberus Tractatu wider die verſuchte Lehre der Carlſtader fol. h. pag. 4. in.*
- (3.) *Memorable etiam exemplum eſt, quod Goſlarienſis Eccleſia in Johanne Amando, virulentisſimo Sacramentarii erroris Præcone vidit. Ediſſeremus illud verbis Hieronymi Toxitis, Superintendentis Saltzvedeliensis meritisſimi. Joannes inquit Amandus, ein Prediger zu Goſlar / hat auf der Cangel dieſe Wort für der Gemeine geredet: Er könne nicht glauben / was ihm Nicolaus Ambſtorſius fürgehalten hatte. Und ſo fern er mit Zwinglio irre / ſo ſollen ſie GOTT bitten / daß er ihn alsbald aus dieſer Welt hinwegnehme / damit er mit falſcher Lehre niemand verführe noch ärgere. Als er dieſe Wort kaum ausgeredet / iſt er von GOTT / mit der Colica Paſſione mit dem Grimmen oder Reiſſen ſo heſtig angegriffen worden / daß er in kurzer Zeit hernach ſeinen Geiſt aufgeben mußten: videatur Lehre des H. Geiſtes den Zwingliſchen Calviniſchen Irthümen entgegen geſetzt fol. C. p. II. Plura ejusmodi exempla ibidem commemorantur.*
- (4.) *Tragicos exitus nemini precamur: optantes potius ex animo, ut DEUS pro ineffabili ſua benignitate atrocisſimis etiam perſecutoribus veniam det. Attamen Calvinianorum Doctorem perſecutionem Eccleſia noſtra prætextu Unionis quaerentium intereſt, ut Divina judicia ulterius in ſe provocare deſinant.*

Ex Confessione Miniſtrorum Eccleſiæ Huſanæ in Holſatia,
fol. R. p. 12. in.

Speramus autem, Deum, qui ut Apoſtolus ait, occulta hominum judicabit, & proinde revelabit, propediem ISTOS ISCHARIOTAS cum fraudibus ſuis in lueem producturum, ut ſtultitia eorum manifeſta fiat omnibus. Amen. Deus eradicet IMPIETATEM & errores omnes, detque Eccleſiæ ſuæ in puritate & ſimplicitate verbi ſui creſcere ad gloriam Dei. Amen.

Annotatio.

Quando igitur Syncretiſtæ Auſtores ſunt, ne Calviniana doctrina decenti Zelo rejiciatur, propaganda impietati Extinguenda puritati Verbi dant operam.

D

Ex

Ex Confessione Ecclesiæ Dithmariensis.

Intelleximus viri ornatisissimi magno cum dolore, Johannem Calvinum, Sacramentariorum antesignanum, vestra ac universis Ecclesiis Saxoniae facessere haud parum negotii, dum pestilenti dogmate suo de Cœna Domini in eas serpit, atque EXITIALE VENENUM suum recte transfundit, cui malo obsistendum erit, serpit enim UT CANCER, UTI PUBLICO ET COMMUNI INCENDIO, ne porro pergat sese hisce Ecclesiis specie pietatis & veritatis ingerere. Protei enim more invertunt se Sacramentarii in mille formas, sunt namque hydra illa multorum Capita. Nam aliud Carolstadius, aliud Cinglius, aliud vero Oecolampadius de essentia Cœnæ Domini commenti sunt, & verbis Christi assuerunt, ut taceatur de promiscuis & gregariis eorum affeclis, quorum singuli alias atque alias interpretationes commiscuntur. Phanatici Spiritus igitur Pseudoprophetae & falsi Doctores cum sint, qui gregem Domini Lupina rapacitate sub ovina specie invadunt, operæ pretium erit, illos ab ovili Christi arcere, illisque in faciem resistere, ne lupi dissimulentur esse lupi, ne incautos & resistendo impotentiores rapiant, dispergant, ac devorent.

Fol. R. pag. 14. f. 15. in. Nullas igitur calumniosas interpretationes manifestorum verborum Christi admittimus, sed explodimus, imo inexpiabile scelus reputamus, verbis Christi corruptelas assuere, nec moramur rationis argumenta, vel creaturam cœlestem, vel terrenam, vel etiam Angelum e cœlo, quicumque in sacra Cœna aliud dixerit, statuerit, ac ordinarit, quam panem esse simul Domini Corpus & vinum simul esse sanguinem Domini, etsi alterum sit naturæ & creationis, alterum tamen est Divinæ ordinationis & præcepti, ANATHEMA sit.

Annotationes.

- (1) Confessio hæc fuit viginti quatuor Ecclesiarum Dithmarie, ac totius ordinis Ecclesiasticorum virorum.
 (2.) Quod si igitur Reformati essent Angeli de cœlo, tamen vel ob solum de Sacramento Cœnæ errorem Anathematis deberetur. Tantum abest, ut in Ecclesiasticam fraternitatem suscipi queant.

Ex Confessione Ecclesiæ Northusanae, fol. S. pag. 2. in.

Fiunt etiam adhortationes ad nostros publice, ut summo cum studio Hæreses & corruptelas doctrinæ vitent, inter quas nominatim ac expresse SACRAMENTARIORUM TETROS ERRORES DAMNAMUS & abjicimus.

Fol.

Fol. S. pag. 3. fin. Per Augustanam Confessionem Articulus de Sacramento veri Corporis & veri Sanguinis Christi, una cum aliis victoriam obtinuit CONTRA PORTAS INFERORUM, Papistarum, Sectariorum, Interimistarum, SACRAMENTARIORUM & OMNIUM HÆRETICORUM.

Annotationes.

- (1.) *Cum portis inferorum quanam dari potest Unio, Conciliatio, fraternitas?*
- (2.) *Confessionibus Ministeriorum Saxoniorum subiecit B. Westphalus epistolas aliquot a doctis & piis viris privatim scriptas, ex quibus nonnulla excerpere operæ pretium est.*

Ex Epistolis quibusdam ad Westphalum privatim scriptis.

Elardus Segebade Ecclesiastes Bremensis in Ecclesia Ansehariana : Fol. S. pag. 7. 8. 9. Legi confessionem D. Erharti Schnepfii venerandi senis, duplici honore digni, de Eucharistia scriptam, quam T. Dig. mihi nuper transmisit, eamque cum adversariorum tribus maledicis scriptis, nunc primum contra te veræ de Cœna Domini doctrinæ propugnatores editis, contuli. Sed ut sine ullis affectibus libere dicam, quod sentio: plus spiritus, plus sanæ doctrinæ & solidæ eruditionis, plus denique pietatis in una pagella Schnepfiana, quam in multis inutilibus adversariorum pagellis inveni, quæ NIHIL PRÆTER MENDACIA, CALUMNIAS ET BLASPHEMIAS continent. Præstigiatores sunt, qui frequenti carnis & sanguinis mentione fucum faciunt simplicibus. Novatores sunt, & Doctores falsitatis, patri mendaciorum militantes. Quia aperta mendacia proferunt, & Christum veritatis Doctorem in suis simplicibus minimeq; ambiguis verbis mendacii arguunt. Fures denique sunt & latrones, qui multas animas falsa & hæretica doctrina interimunt, AC CHRISTO FILIO DEI SUAM GLORIAM; MAIESTATEM, & HONOREM ADIMUNT. Quemadmodum hujus rei T. D. adversarii, imo Christi, in suis libris egregium specimen præbuerunt.---Hic omnes pii Doctores & Synceri verbi Ministri advigilare, & conjunctis viribus contra hosce infensissimos Christi & veritatis pugnare debebant, & ad eos strenue profligandos concurrere. Sed prohdolor QUOSDAM vel ex nimio timore silere, alios vero impensius adversariorum doctrinæ favere videmus.

Johannes Vitus Ungarus fol. S. p. 13. f. 14. in. Hanc fidem perpetuo retinebo, quæ credit & nos redemptos esse veriet naturalis Christi, non significati, non Metaphorico Sanguine, & in Cœna præsentem esse,

non significative, non Tropice, sed revera tota sua essentia, in qua infinita illa verbi natura, finita humanæ naturæ juncta est, inseparabili & indivisibili unione substantiali, ut jam non duo sed unus sit Christus: qui hoc negat, solvit Jesum, & detrahit omnipotentia Filii, cui data est potestas in cælo & in terra, qui ideo inquam exaltatus est in regno & Sacerdotio, ideo sedet ad dextram Patris, ideo ascendit supra omnes cælos, ut impleat omnia, & nobis adsit invocantibus eum, exaudiat nostros gemitus, defendat ab insidiis mundi, & efficiat omnes salutares actiones in Ecclesia, ille est Christus, qui natus est ex virgine, passus est, ascendit ad cælos, regnat nunc in cælo & in terra, **NON ILLE FIGURATUS ZWINGLI, NON METAPHORICUS OECOLAMPADII.**

Lucas Lossius fol. S. pag. 15. m. Faceffant nefarii homines Calvinus & similes cum suis somniis. Retineamus nos constanter & essentialem veritatem Sacramenti hujus, & usum efficacem in Ecclesia, quo SACRILEGI isti homines privare nos volunt.

Johannes Magdeburgius Gard. Ecclesiastes Londinensis fol. T. p. 2. 3. Christus in Cœna sua, juxta perspicua testimonia Evangelistarum Matthæi, Marci, Luca, & Pauli de pane, quem edendum porrigit, expresse, simpliciter, & sine Tropo dicit, Hoc est Corpus meum, quod pro vobis traditur, seu ut Paulus habet, frangitur, & de Calice, Hic Calix novum Testamentum est in meo sanguine, qui pro vobis effunditur, vel juxta Matthæum, Hic est sanguis meus, qui est Novi Testamenti, &c. Ergo in hoc Novo Testamento distribuit nobis ore accipiendum, fide vero ad salutem applicandum, in pane Corpus suum vivum & verum, & in vino Sanguinem suum verum, in cruce pronobis in remissionem peccatorum nostrorum effusum, juxta verba Testamenti apertissima, qualia testatoribus usitata sunt passim, & contra omnia IMPIA COMMENTA Carolostadii, Cinglii, Oecolampadii & Calvinii, quos cum discipulis suis pertinaciter veritati contradicentibus erroremque manifestum defendentibus PRO HÆRETICIS merito habemus. — Ecclesiæ nobis fideliter præmuniendæ sunt, & simplici & vera doctrina Catechismi, & sana verborum forma, quam Paulus retinere jubet, & ardentem simul Divinum implorandum auxilium est, ut nos conservet in veritate sua, cujus aplous o mythos ephy. Si enim justissima ira Dei, propter insignem illum & Satanicum verbi sui SacroSancti contemptum in perniciem nostram conniveret, atque dogma illud sacrilegum

in has regiones invadere sineret, non secus atque corpus malis humoribus plenum, ab aere pestilenti facilime inficitur, vulgus nostrum pronum in sordes quasque prolapsurum esset, & blasphemias has obviis ulnis amplexurum & exosculaturum: quod ne fiat, clementem Deum toto pectore cum omnibus piis oro. Is nobis cum Spiritu suo Sancto adsit, teque vir Dei, incolumem nobis in statione sua diu servet, ut hoc pacto duo crura, aut extremum auriculæ ex faucibus rugientis Leonis eripiamus, ut Amos Propheta loquitur. Exemplo pii Hiskia Sacramentarium blasphema scripta coram Christo throno nostro gratiæ aperiemus & petemus, ut propter nomen suum nobis adsit, usque ad consummationem seculi, & ut maneat nobiscum. Inclinata enim est dies, vesperascit, & omnia ad ruinam inclinant. Miserearis nostri Domine Jesu Christe, propter & Sanguinem, & mortem tuam, & Spiritu tuo Sancto rege vasa misericordiæ tuæ, sanctifica nos omnes in verbo tuo, sine te nihil possumus efficere. Fac igitur precamur, ne labor noster in te sit inanis, & libera nos ab omni malo, & custodi nos puros a Sacramentarium dogmate propter nomen tuum, Amen.

Petrus Bokelman Fol. T. p. 7. m. Secundam Calvinii defensionem contra justam tuam non vidi. Audio talem & tam truculentam esse, ut sanum Calvinum nisi insanissimus nemo dicturus sit, qui legerit. **HÆC SCILICET EST. ISTORUM HOMINUM TOT SCRIPTIS LAUDATA ET SIBI ARROGATA CARITAS, MODESTIA ET PATIENTIA.**—Vanæ sunt & ridiculæ comminationes istæ de Rhetoricis & Helveticis antesignanis. **ETIAMSI SEXCENTI** prodeant, & singuli **SEXCENTOS LIBROS** scribant, tamen nihil amplius efficiant, quam hactenus effectum est.

Ex Epistola scripta ex illa Babylone, de qua Apocalypsis XVIII. Fol. T. p. 8. q. 10. Legimus his diebus blasphemum & scurrile scriptum Calvinii, in te tuamque justam & modestam defensionem adversus ejus falsam criminationem editum, quo virulentus homo sui animi morbum & sui spiritus impuritatem satis prodit, ut nemo communi sensu præditus de hominis impietate dubitare jam possit.—Impium & sacrilegum dicit esse, non servare pacem & concordiam cum Sacramentariis propter diffensionem de Baptismo, Cœna Domini, externo verbo & multis aliis, cum optime in utramque partem conveniat de modo obtinendæ justitiæ Christianæ: at **QUOMODO**
CON-

CONSENTIAT SIBI IPSI , non video , alibi cum tanto stomacho blaterans , suam de Sacramentis doctrinam talem & tantam esse, ut eam celare & locum dare Capernaitis istis (ita enim vocat pi- os) de mensa Domini præsens Christi Corpus & verum Christi sangui- nem distribui omnibus communicantibus digne seu indigne, dicti- tantibus, sit veritatem æternam prodere, ad summum & execrabilem errorem & blasphemiam connivere, & quid non ? quomodo item conveniat de obtinendæ justitiæ fidei modo, cum Calvinus Sacra- menta & verbum externum immediata fidei justificantis objecta es- se neget, affirmans ea tantum esse elementa terrena, per quæ fides per nubes conscendit ad dextram & majestatem Dei Patris, obtinendæ ibi justitiæ causa, nos vero affirmemus ex claro & perspicuo Dei ver- bo, Deum ipsum in Sacramentis & verbo nobis præsentem esse, suum Corpus & Sanguinem æternamque justitiam horum ministerio hic in terris dispensare, nobiscum loqui, adeoque ipsum priorem ad nos venire, ut nobis fidem det, augeat & conservet, humanamque natu- ram esse infirmiolem, quam quæ hac imaginaria Sacramentarium fide nubes ascendere, & ad dextram & majestatem Dei justitiam obti- nere possit. SED VALEAT IMPIUS HOMO.

Annotatio.

Imo vero valeat Calviniana impietas, cum omnibus suis Promachis. Valeat infelix illa & subdola pestilensque Ulnio, quam Calviniani Doctores quarunt. Va- leat denique universa Syncretistarum Cohors, quæ specioso pacis pretextu turbas in ipsis Ecclesiæ Evangelicæ visceribus excitare conatur.

S. D. G.

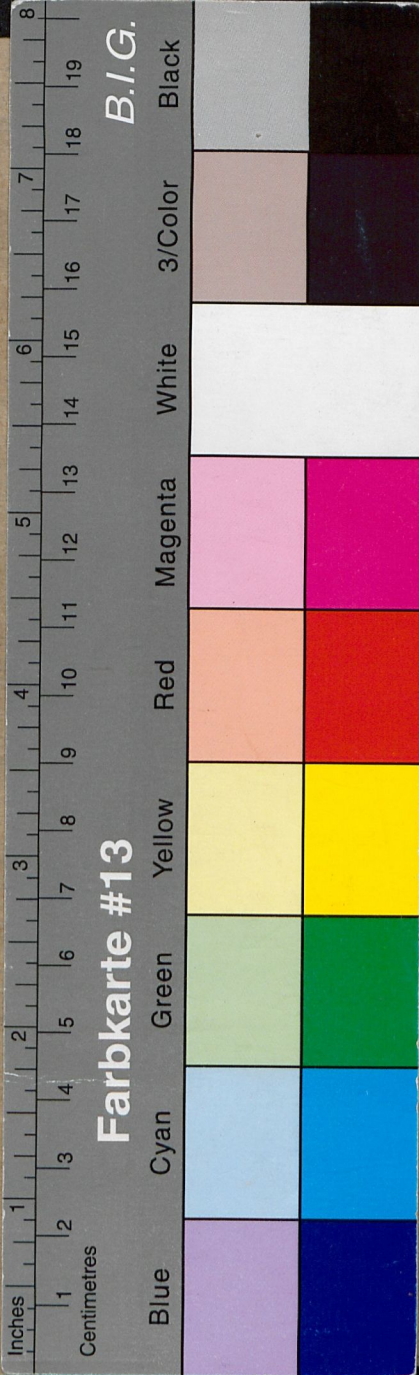

X^o 225 6053

Farbkarte #13

B.I.G.

Q. 210. 30

Vg
7098

EX CONFESSIONIBUS
**MINISTE-
RIORUM SA-
XONICORUM,**

A. MDLVI. EDITIS

**EXCERPTA ANTI-SYNCRE-
TISTICA**

Cum brevissimis Annotationibus,

**SEBASTIANI EDZARDI,
PROF. PUBL.**

HAMBURGI, A. C. MDCC V.

